

KURIER LITIEWSKI

w W I L N I E dnia 24. Pazdziernika V. S. R O K U 1808.

S. PETERSBURG V. S. d. 9 Pazdziernika. Dalsze czynności wojsk Rossyjskich w Finlandyi. Dnia 17 GA. X. Dołhoruki, opanowawszy Janowirt, stanął nad odnogą 120 sażni rzeki, która od nieprzyjaciela przedzielana, kazał więc sprowadzić kilka wielkich łodzi, i z rozebranych domów sporządzić promy, temczasem na brzegu założono baterye, dla zasłonięcia przeprawy; piechota na łodziach i promach, jazda wpraw poszły; niewstrzymane zapędem nieprzyjaciół stanęły wojska na przeciwnym brzegu, opanowały wies Risolorando, i w lesnych zasiekach zasiadły: nieprzyjaciół opuścił ważne stanowisko pod Taywolo, a cofnął się do wsi Kasurillo.

Dnia 18 doniosł GL. Tuczkw, że sztabs Kapitan Ponset z rotą 3 strzeleckiego półku zbliżył się pod Taywolo, że dwie rotę posłał do Karelii dla połączenia się z GL. X. Dołhoruki. W tem dniu przeprowadził się GL. Tuczkw, i reszta wojsk GA. X. Dołhoruki promami przechodziła na drugą odnogę stronę; Maior Tweritinow z 4 strzelców rotami poszedł ścieżką do Kasurillo, Maior Dziewoński z kozakami i szwadronem dragonów ścigał nieprzyjaciela wielką drogą aż do Kasurillo, gdzie złączył się z Maiorem Tweritinow; strzelcy nasi zajęli tę wioskę; Maior Dziewoński postąpił do wsi Piobia gdzie Szwedzi w małej liczbie na tej stronie rzeki zastanowili się.

Tak nagłe GA. X. Dołhoruki poruszenia sprawiły, że GL. Tuczkw mógł przeprowadzić się z całym korpusem pod Taywolo, i skutecznie połączenie się, dla wypełnienia ogólnego planu, konieczne. Przytem doniosł GA. X. Dołhoruki wojennemu Ministrowi że za staraniem Szefów półkow, żaden żołnierz w całym oddziale od komendy nie zostawał się w tyle, że nagłe marsze i niezwykłe przeprawy utrudzić i osłabić wojsk niepotrafiły; azatem wojenny Minister oświadczył JPP. Szefom i dowodcom półków winne podziękowanie. Korpus GA. X. Dołhoruki opatrzone prowiantem do 1 pazdziernika; w Joenzie jest magazyn na dni 15 założony.

WIEDEN d. 10 pazdziernika. Niedawno koło Tryestu okropna burza bardzo wielkie szkody sprawiła. Rzeki od deszczów wezbrane z brzegów wylały, winnice wydarte i zniszczone; pęd wody zaważył gościeńce kamieniami; temczasem morze burzyć się zaczęło, wiatr podziemny, Kolma, gwałtownie rzucał bałwany, które do niezwykłej przyszyły wielkości; nieszczęśliwi żeglarze nie umieli znaleźć środków do ratowania się, tysiące ludu wołało o pomoc, której nikt dać nie śmiał i nie mógł; na znak niebezpieczeństwa zdział strzelali, na masztach ognie zapalili, wszystko na pró-

żno. Statek Polakr na brzegu zdruzgotany, dwie barki zgruchotane, dwa okręta utonęły. Brzeg morza ułomkami okryty podobny jest zgorzałemu miastu, w którym wszystko na stos bez porządku zwalono.

W Prezburgu stany Węgierskie na posiedzeniach dają dowody najwyższej gorliwości o dobro oyczyzny i Monarchy: uchwalają, oprócz powszechnej insurrekcyi, znaczne posilki dla skarbu w pieniądzach. Podług wiadomości odebranych z Belgradu, siły odwodowe Serwianów, czyli podług terazniejszego nazwania Serbow, złożone z mieszkańców Semendryi Belgradu i Sabacz, powracają na granice kraju swego dowiedziawszy się o ściągnięciu wojska Tureckiego przez W. Wezyra; wojsko regularne osadza baterye i szanie w wąwozach założone; zaciągają wielu strzelców z pośpiechem. O przeysciu Dardanellow nieodbieramy dalszych wiadomości, ani wiemy o przedsięwzięciu W. Wezyra z wojskami które zgromadza.

LONDYN d. 27 września. Odebraliśmy urzędowe doniesienia od G. Wellesley, który siłom Angielskim w Portugalii dowodził, i stojące tam wojska zmusił do ustąpienia z tego kraju. Nie wielkie miasto Vimiera zbudowane jest nad rzeką Maceira przez piękną dolinę płynącą, otacza ją góra na północ, i na zachód aż do morza ciągnąca się; na wschód i południe obszerna rozciąga się równina, na której ieden pagurek panuje. W tem miejscu stali obozem rozłożeni Francuzi, którym hetman X. Abrantes G. Junot, artyllerya i jazdę mieli liczniejszą od naszej; ogólnie mniej od nas wojska liczyli; lecz wódz doskonały G. Junot trafił do boju prowadzić więcej żołnierza aniżeli mogliśmy na przeciw stawiać; doskonale użył miejsca ku swojej obronie; wszystkie wąwozy, góry wierzchołki i parowy osadził działami i strzelcami.

Osiódmey rano wojsko nasze przeciwko nieprzyjacielowi ruszyło; najpierw szli strzelce G. Fane zakrywając lewe skrzydło nasze; Brygady G. Hill z jazdą na trzy kolumny podzielone ciągnęły przeciw lewemu skrzydłu Francuzów; Nichtingale i Craufurd z artylleryą na środek bili; Regimenta 50 i 91 wojsko odwodowe składały. G. Fergusen uderzył na prawe skrzydło. Portugalska piechota przedarła się do wsi, kędy lewe skrzydło oparte było, Fergusson zszedł z gury i nieprzyjaciela atakował, strzelce G. Fane w prawo zaszedli, gdzie i Portugalska piechota opanowała wąwozy; wnet G. Hill osadził drugi wąwóz, G. Nichtingale trzeci. Trzykroć Francuzi z niewypowiedzianym mężstwem powracali do ataku, trzykroć bagnetem odparci, ustąpić z wąwozów musieli; prowadzili potem na dolinie jazdę przeciw naszym; regimenta 9

i 29 barzo wiele ucierpiały; tu Lake i Taylor zgineli; lecz niezdolali Francuzi mężnych Anglików przełamać, G. Junot nie mogąc tym szykiem pokonać, nagle odmienił rozkład wojska swego; odmieniliśmy więc szyki naszego rycerstwa, które rozciągnęliśmy we trzy linie, pierwszą dowodził GM. Fergusson, drugą prowadził GM. Nichtingale, w trzeciej rządili GG. Bowes i Akland. Pierwsze kolumny Francuzkie łamać naszych zaczęły; z niezwykłą siłą na nas biły, ale gdy 52 regiment z boku zaszedł i G. Akland z artylleryą z lewey strony uderzył, ustępować z placu musieli Francuzi.

Zdobyliśmy w pierwszym ataku trzy działa, tyleż w drugim, a na placu siedm wzięliśmy. Ogółem zabraliśmy dział 13, wozów amunicyjnych 23, ładunków 20 t, wiele amunicyi i ienców; G. Baniere ranę odniosszy poddał się w niewolę, G. Sztabu Thibault zabity. Skutkiem ważnego zwycięstwa, cała Portugalia oswobodzona została, wszystkie kontrybucye upadły. Stolica z portem w moc naszą poszły. Słowem wszystkie siły kapitulować musiały, większe zawady w mocy naszej zostaną, ludzie odesłani do ojczyzny będą; wzajemnie ureczyliśmy bezpieczeństwo zupełne i opiekę stronnikom Francuzkim, iakoteż chorým w kraju zostającym: morską potęgę w Lizbonie była wyliczamy na 9 okrętów i jedną fregatę, na których znajdowało się dział 676 i ludzi 5654.

Podług wiadomości z Koppenhagi G. Bang dowodzący korpusem, który z Norwegii przedarł się do Szwecyi, i przebiegał prowincyą Heriedalen, zmuszony nazad powracać, odprowadził 500 ludzi i 5 uwięzionych strzelców. Oddział Maiora Coldevina, który wszedł do Jemtland, ma piechoty 554, a iazdy 90 koni. Zegluga do portów Norwegii jest pozwolona przez Króla Duńskiego z obowiązkiem pewney do skarbu opłaty. Mówią o przeysciu Szwedów do Norwegii i o wzięciu iednego tam Duńczykom działa, lecz za nadeysciem posiłków cofnąć się mieli Szwedzi.

Jeden okręt Angielski osiadł na piaskach koło brzegów Jutlandyi, Duńczycy wyratowali lud i do Alborga zaprowadzili; cenę ładunku wyliczają na 100 t. talerów; nioś okręt żywności dla 300 ludzi na 6 miesięcy, wiele mundurów, dział, kul, i prochu. O woysku Hiszpańskim z Danii wziętym niema żadney pewności. Jest wiadomość z Turcyi, iż W. Wezyr uzbroić kazał milicyą, która pod Selimem tyle rozruchów sprawiła; z niey 40 t. po Europeysku doskonalonych będzie.

PARYŻ d. 3 października. Rzecz jest niezawodna że wojska nasze odzyskały stracone miasto Bilbao. Niedając odporu uciekli Hiszpani z takim pośpiechem, że G. Mouton nie mógł pośpieszyć dla ich oderżnięcia. Chcieli Insurgenci uderzyć na Amegua o dwie mile od Miranda, gdzie Bessieres ma główną kwaterę, lecz spotkani przez Francuzów pierzchać musieli. Poruszenie G. Blok zmówne było z Anglikami, którzy przyrzekli wysadzić swoje wojsko na brzegi Biskai, dla wyparcia Francuzów z nad Ebro; gdyby czekał na tych wiernych zprzymierzeńców, poszedłby z całym oddziałem w niewolę.

Mówią że G. Castannos atakował Marszałka

Bessieres o dwie mile od Miranda, i to dodaia, że zupełnie całe wojsko pobite pierzchać musiało, że ieden oddział Hiszpanów 5000 liczący odcięty broń złożyć musiał. Nadchodzące późniejsze listy potwierdziły tę wiadomość. Główna kwatera Króla w Vittoria, Marszałka Bessieres w Miranda, Marszałka Ney w Bilbao. Korpus góralow, Miquellets, 1800 ludzi zawiera, dostatecznie jest uzbroiony i zupełnie urządzony. Jeżeli Marszałek Bessieres, walcząc na czele 40 t. naywięcej, przeciwko całej potędze Hiszpanów mógł trupem położyć 2 t, zabrać w niewolę 5 t. a resztę rozpedzić, niech zastanowią się rokowanie nad wypadkami przyszłego miesiąca, kiedy 150 t. Francuzów w linii stanie. O korzyści Marszałka Bessieres podług ostatnich doniesień wątpić nie trzeba.

Do wypadków w Hiszpanii zachodzących przydaia opisanie terażniejszych Insurekcyi Naczelników. G. Castannos, który pierwszy Andaluzyą zbuntował, i całej Hiszpanii dał przykład, niesłuszyl podobno w woysku, ma dobrą sławę w stolicy a zatem i całym narodzie. On pociagnął G. Gubernatora Welencyi Redinga do powstania, walczyli razem przeciw G. Dupont, lecz kapitulacyą ieden Castannos podpisywał; szacuje on męstwo i nieszczęście w nieprzyjacielu nawet, i przeto powydawał pierwsze do ludu odezwy, ażeby dobrze i ludzko z Francuzami obchodzili się.

Gregorio Cuesto był GL. roku 1796, on pobity przez Marszałka Bessieres pod Palencia. Zwykł powiadać że wiele jest płaszców, tyle bydl może w Hiszpanii żołnierzy. Trzecim wodzem jest Palafox, rodem z Arragonii, ten naymniey posiada ufności, poróżniwszy się z innemi ogłosił swią oyczyznę za wolną. Navarro był w roku 1793 Feld Marszałkiem, dziś wielkicy ten mąż jest nadziei. Ventura Caro dystyngwował się na kampanii roku 1793. Powszechnie cieszą siebie Rokoszanie że Napoleon nigdy niepotrafi rozciągnąć za Ebro zwycięstw swoich, tak iak Karol Wielki nie mógł utrzymać się w Hiszpanii za tą rzeką, lecz musiał ograniczyć tryumfy nurtem Jbery.

Ustanowił Napoleon nadgodę 12 franków dla tych którzy zbiegów wojskowych przytrzymywać będą, przeciwnie kara więzienia i śmierci na tych jest przepisana, którzyby konskrypcyonistów przechowali lub zataili. Auditor Treilhard do Erfurt wyjechał. Flotta nasza w Flessingue składa się z 9 liniowych okrętów i 5 fregat; wkrótce ma bydl pomnożona okrętami z Anvers spodziewanemi; Admirał Mississi rządzi eskadrą. W Texel i Helvoetsluis stoi 8 okrętów liniowych; Admirał Rosilly z Cadix, Marecot Dupont z innemi wodzami z Hiszpanii do Tulonu przyplyneli.

Z dziennikow Londyńskich wnosić należy, że po bitwie pod Vimiera, nowe pisiłki Angielskie w Portugalii wyladowały. Xze Abrantes odstąpił korzyści z odniesionego zwycięstwa i zawarł kapitulacyą, raz że niecheiał przychyłney dla siebie stolicy na niebezpieczeństwa narażać, drugi, że niewiedział ani o środkach przez rząd przedsięwziętych, ani o pisiłkach, ani o czasie, w którymby ich mógł spodziewać się. Rozumiał, iż większy będzie zysk dla Francyi, odprowadzić wojsko, i w tyl-

ney straży powróciwszy do Hiszpanii znowu tryumfować w Portugalii, którą opuszczał. Uwaga, że Anglicy codzienne mogą odbierać piślki w ludziach żywności i amunicyi, i że przeciwnie Francuzi nie mogli mieć tej nadziei, była najsilniejszą pobudką, która skłoniła X. Abrantes do ustąpienia z Portugallii.

Zawarte więc zostało d. 22 sierpnia zawieszenie broni między Francuzami a Anglikami. Później dnia 30 nastąpiła ostateczna umowa, która już dawno wiadoma. Podpisywali punkta dwóch układów, ze strony Francuzkiej G. Kellerman, z Angielskiej Wellesley i Murray; ratyfikowali X. Abrantes oraz Dalrymple i Cotton. Napoleon darował miastu Bordeaux swoje Popiersie. Sławny snycerz Canova zrobił w Rzymie dwie figury rzymskiej piękności, jedna wyobraża Achillesa chcącego zabić Aiasa, druga wystawia młodą kobietę, jako wzór kunsztów i rękodzieł trzymającą popiersie X. Zinzendorf. Margrabia La Romana iak słyshać przybył do Cadix. Admirał Hartsink umarł w Amszterdamie; w tem mieście dom Meklemburski zaciąga pożyczkę 100 t. zł. hollenderskich.

ERFURT d. 9 października. Na granicach naszego okręgu wystawiono dla przyjeżdżającego Napoleona bramę tryumfalną, na której z jednej strony napisano po Francuzku; tu wejście do kraju Erfurckiego: miłość wierność wdzięczność; z drugiej strony wyrażono w tymże języku: kraj mały w rozległości, nieograniczony w przychylności. Ta brama i dwie w mieście wybudowane, zruynowane zostały za nadejściem rozkazu od Napoleona, który niechciał próżnych wydatków w trudnych czasach. Przyjechawszy Napoleon do Erfurtu poszedł do kąpieli, ubrał się nayskromniej. Kapelusz miał z troykolorową kokardą. Widziano Imperatora czasami momentalnie w oknie.

Deputacya od obywatelów miała audyencyą, na którą przez dwóch Marszałków wprowadzona do pokoju Imperatora. Siedząc przy stole czytał Monarcha, lecz postrzegłszy deputowanych, przyioł ich mile, mówił do nich, pytał się o ich imionach, urzędach, potrzebach miasta, i intratach, wiele od czasu wojny ucierpiało, i w ofierze poniosło? Kiedy usłyszał że miasto zaciągnęło już długu 5 millionów franków, cieszył z litością, i zapewnił że wkrótce polepszyć się musi, kazał sobie na piśmie podać opisanie dokładne stanu kraju, ciężarów i sposobów ulżenia.

Teatr nasz nie jest obszerny, azatem liczba Spektatorów wielką nigdy być nie może. Wejście jest bezpłatne za biletami, które dać się pewnym osobom. Grano Edypa i Jfigenię. Gura Eters na północ od Weymaru położona, nosi Gay trzy ćwierci mili okręgu mający, który myśliwskiej zabawie wielkich gości obrano. Otoczono las wysokimi tyczynami na których rozpięte płutno zamykało do 300 sztuk napędzonego tam zwierza. O kroków sto wystawiono tarczę do strzelania zwierza; jest to wielki namiot na 100 długości, a na 40 stop szerzyny na drzewie palmowym gustownie wyrobionym oparty; kolumny uwieńczone Girlandami na ośm części dzielą; w środku są zrobione stopnie na których wczasie polowania stali Mo-

narchowie. Za otworzeniem szranków 40 wybiegło na tarczę ieleni, lecz w raz śmierć spotkali i padli. Z rusztowania w koło zrobionego, przypatrzywały się licznie zgromadzone rozmaitej dystrykcyi osoby. Muzyka myśliwska grała, wszystkie polowania uroczystości zachowane napełniły zadziwieniem patrzących.

Dnia 5 Napoleon odprawował popisy z ogniem 17 regimentu strzelców, 13 regimentu huzarów i konnej artylleryi, co 3000 ludzi czyniło. Przytożnemi byli goście tu zgromadzeni. Do liczby znajdujących się tu osob dawniej wyrażonych, przydać należy nowo przybyłych, X. Victor Hessen Lothemburg, Graffa Lorchenfeld, Cassel, Konsula Amerykańskiego Michlou, Graffa Schoenburg, Bourdeaux, XX. Hohenzollern Philipstal, G. Uslar, Bucholz, Mongelas, Reus, Wartenberg, Marszałka Mortier, GG Laurent, Pennet, i Weten.

Dnia 7 Monarchowie będąc w Weymarze ośmiej udali się na teatr tam z Erfurtu przybyli; obywatele tameczni uformowali dwie długie linie w których z zapalonemi pochodniami stali aż Monarchowie z teatru powrócili. Wieczorem był dany bal otwarty. Nazajutrz poiechali w otwartym powozie oglądać krwawe przed dwoma laty pobołowisko pod Jeną. Obiad dać się zwyczajnie o godzinie szóstej. Reprezentowano w Weymarze Fedra, i śmierć Cezara. Oglądając powtórnie plac bitwy 1806 r. stoczony, znaleźli Monarchowie wystawiony wielki pawilon i trzy namioty na górze, na które przed dwoma laty 148bra Napoleon nocował, i tam iedli śniadanie, potem do Erfurt powrócili. Mieszkańce Erfurtu rozumieją że w Paryżu w czasie koronacyi Imperatora niebyło większej okazałości iaką u siebie widzą. Zgiełk ludu, bogate ubiory, rzadkie ceny poiazdy, świetność teatru, a mianowicie okazałość parteru, gdzie W. Napoleon stem Xiążąt i Marszałków otoczony siedzi, napełnia wszystkich najwyższym zadumieniem. Z rana dać Imperator audyencye, i wizyty Królów oraz i Xiążąt przyjmuie; przypuszczane są w tem czasie deputacye; po śniadaniu w gabinecie pracuje.

W Strazburgu spodziewają się widzieć powracającego Napoleona: już formułą honorową gwardy z najbogatszych obywateli, ażeby przez wybor i liezbę dowiedli gorliwości i wierności z iaką jest to miasto dla swego Monarchy. W Królestwie Westfalskim idzie pomyślnie konskrypcya; departament Werra dostarczył 130 młodzieńców, Elba 335, Ocker wszystkich prawie dostarczył. Idzie młodź do regimentów wesoło przy radosnych okrzykach ludu i żołnierzy starszych, którzy ich za braci młodszych przyjmują.

Nigdy więcej nierozsądnych domysłów niebyło iak z przyczyny terażniejszego zjazdu; ciekawi próżniacy zmuszają iednych Królów do złożenia korony, drugich do zamiany prowincyów, tam nowe państwa formułą, tu drugie niszcza, dzielą kraie, rozdają wynadgrozdenia, i inne tym podobne czynią domysły, z których rozważni śmieją się. Przyszła do Niemiec wiadomość z Londynu iakoby lud Angielski po wielu miastach porobił ze słomy bałwany pod imieniem G. Dalrympl, które powrozem

na szyję zarzuconym włożył po ulicach a potem palił.

Do opisanja miasta naszego to przydać można, że przed 500 laty było miastem największym w Turynii i znacznie handlowym, liczyło 60 t. ludności, i do roku 1665 w stanie niepodległości zostawało. W tem czasie kiedy niektórzy mieszkańcy skrzywdzili Cesarzkiego herolda, Elektorowie Moguncyi wojskami swemi osadzili, i na utrzymanie w posłuszeństwie założyli zamek Petersberg. Lubo nie należy nasze miasto do Króla Pruskiego od niejakiego czasu, jednak miało w murach swoich zagaione negocyacye daleko pomyslniejsze niżeli w innym mieście. O warunkach traktatu wiemy z pewnością tylko, że Napoleon odstąpił z zaległych kontrybucyi 68 milionów franków w nadgodę za utrzymanie wojska; oraz rozumieją że Francuzi wyciągną ze Sztetyna, Kistryna i Glogau; przytem spodziewają się w Berlinie, że wkrótce żadnego wkraia Pruskiego nie będzie Francuza, i że Dwór przed zimą tam z Królewca powróci: tym czasem papiery idą w górę.

Wierny Mameluk Napoleona Rustan znajduje się także w Erfurcie. Król Saski w kościele S. Wawrzyńca słucha codziennie mszy z Grafem Marcolini i Szambelanami. Klęczy przy ołtarzu przez całą mszę sam ieden; kiedy Król wchodzi lub odchodzi, dzwonią. W Hamburgu obchodzono rocznicę zwycięstwa pod Jena; z rana huk armat zapowiedział uroczystość dnia wielkiego: o południu Marszałek Bernadotte Xze Ponte Corvo odprawował popisy z wojskami Francuzkiemi i Hollenderskiemi, potem dał wielką ucztę dla Generałów Oficerów, posłów i Senatorów: w końcu sali stało Popiersie Napoleona otoczone znamionami zwycięstwa; Ratusz, bramy tryumfalne, wspaniale oświecone były.

Zakupują teraz narzędzia rolnicze przez Szwajcara Fellenberg wynalezione, których użyteczność dostatecznie jest znaioma; inni Xiążęta Niemieccy posyłają rolników do Hofrogl dla nauczania się sposobów szczęśliwie wynalezionych uprawy. Towarzystwo we Francyi zachęcające do wynalazków postanowiło, dać w nadgodę 1500 Franków temu któryby wynalazł doskonałą machinę do czesania wełny; 1500 fr. temu, któryby zrobił kołowrot lepszy od terażniejszych do iey przedzenia; 1500 franków wynalazcy sposobu mechanicznego czesania i przędzy iedwabniczych ostateków dla zrobienia iedwabiu, galette, zwanego; 1200 franków temu, któryby odkrył farbę, równie żywą iak Indigo, dla iey zastąpienia; 1200 fr. wynalazcy sposobu bicia kupfersztychów na materyach; 1200 fr. kto by zrobił Cynober, równie pięknego koloru iak Chiński; 6000 za odkrycie sposobu doskonalszego

mało kosztującego po papierniach klejenia papieru. Ogłoszono u nas dzieło, wkrótce wydać się mające pod tytułem, Erfurt w najsławniejszym stanie; mają być zebrane w nim wszystkie okoliczności teraz będącego wielkiego zjazdu; opisane będą osoby, zabawy, negocyacye, traktata i ich skutki.

Rozeszły się niedawno wieści o pomnażaniu wojsk Pruskich, pisma Królewieckie odpowiadają: że nie tylko z kantonów ludzie od roli nie są od-

jęci, i żołnierze urlopowani, do chorągwi nie są wezwani; lecz dano wolność i pieniądze na drogę tym nawet, którzy z regimentów do domów powrócić chcieli. Wojsko niepowiększone ale do połowy zmniejszone. Konie nie spisane w żadnej prowincyi. A zatem ani jazda ani artyllerya koni mieć niemogą. Korpus w Pomeranii nie wynosi połowy załogi Kolberga. Liczy on 1515 ludzi pieszych, 372 artylleryi, i 432 jazdy. Bataliony ledwo mają liczbę kompanii potrzebną 125 lub 130. Żadna milicya nie formuje się. Użyci wieśniacy do obrony brzegów, w czasie żniwa rozpuszczeni zostali.

Do wiadomości o czynnościach w Erfurcie i ta należy, że uroczystość koronacyi Królów związek Reński składających w tem mieście ma nastąpić. Obchodzona będzie z okazałością przyzwoitą i godności osob koronę przyjmujących, i wielkości przytomnych tu Monarchów.

MEDYOLAN d. 30 września. Wojsk Francuzkich regimenta iedne po drugich odchodzą do Francyi i Hiszpanii; nowozacieczni ze wszystkich prowincyów Włoskich tamże idą na dopełnienie regimentów. Wice Król wyjechał do Udine, gdzie oglądał obozem stojące tam wojsko; kazał czynić popisy z ogniem; wieczorem był na teatrze gdzie grano łaskawość Tytusa. Dnia 24 wyjechał do Palma nuova z GG. Chasseloup i Seras; oglądał tameczne fortifikacye i szanse. W Neapolu wielkie czynią przygotowania na przyięcie Królowey, która ma tam stanąć dnia 25. Xze Saxe Gotha miał audyencyą u Króla Joachima wprowadzony do gabinetu przez W. Mistrza ceremonii; Magistrat stolicy był przedstawiony przez Marszałka Perignon Gubernatora Neapolu Królowi. Z Algieru wiele uzbroionych okrętów wyszło na morze dla chwytania statków Portugalskich pod banderą Hiszpańską krążących. O państwie Papieżkim rząd nie udziela żadnej wiadomości; czy oyciec S. pisał do Rokoszanów Hiszpańskich lub nie, dla wstrzymania ich od buntu, wposłuszeństwie Królowi, niema pewności, to wiemy że mieszka w Rzymie w swoim pałacu.

Król Sycylijski Ferdynand wysławszy synów swoich X. Leopolda do Hiszpanii, X. Ascoli do Londynu, dla poparcia tam iego domu przywilejów do korony Hiszpańskiej, sam bawi się w Palermo nad uzbroieniem mieszkańców tej wyspy, która tem większej obrony potrzebuje, że Anglicy prawie zupełnie z Malty i Sycylii wyciągnęli. Siedm tysięcy Anglików popłynęło ztąd do Hiszpanii dla wsparcia walczących przeciwko Francuzom Insurgentów. Nieprzestali krążyć iednak wojenne okręty przed portami Włoskimi; zamykają Anglicy Ankong, Gaetę, Livorno, Neapol, Wenecyę, pokazują się przed Civitevechia Trento i handel tamują; często wylądować usiłują, lecz odparci z hańbą na statki uchodzić muszą, szczęśliwi iezeli mogą spalić wieś iaką, lub spokojnych i bezbronnych mieszkańców zrabować, przed nadejściem Francuzów. Jnaczej nie postępują Akrykańscy mieszkańcy, którzy znaiomym rozbojem po morzach się bawią, i nie ureczają bezpieczeństwa aż haracz odbiorą.

W Wilnie w Drukarni XX. Piliarów Wileńskich.

DODATEK